

Kiisuke ärkas hommikul ja tahtis süüa. Ta ei leidnud aga midagi. Kiisuke näugus: "Njäu, njäu, ma tahan süüa, ma tahan süüa. Koer sai juba, aga minule pole keegi midagi andnud. Njäu, njäu." Lapsed kuulsid kiisukese näugumist. Nad andsid kiisule piima ja liha. Kui kiisu oli söönud, siis ta pesi oma käpad ja näo puhtaks ning hakkas palliga mängima.

Lapsed läksid emaga aeda tööle. Kalle korjas kapsaid ja kandis nad suurde korvi. Kalle ladus porgandid väiksesse korvi. Pärast lapsed aitasid emal korjata pöösastelt marju. Kodus ema keetis kapsastest ja porganditest suppi. Marjadest aga sai magusat moosi.

Jänes ehitas endale metsa mätastest maja. Ilus maja oli jänesel. Korraga rebane jooksis jänese majasse ja ajas jänkukese majast välja. Rebane hakkas ise jänku majas elama. Jänkul ei olnud nüüd enam maja ja tal oli väga kurb meel. Siis tuli kukk jänkule abiks. Kahekesi ajasid nad rebane jänku majast välja ja jäid ise sinna majasse elama. Jänkul oli oma majas hea olla. Ta küttis ahju, siis oli toas soe. Väikese laua ääres ta söi ja väiksesse voodisse heitis õhtul magama. Ukse pani ta kõvasti kinni, et rebane ega hunt ei saaks enam sisse. Kukk jäi ka jänku juurde elama.

Mänge väikelastele.

Rebane, kana ja kanapojad.

3-4-a. lastele.

Lapsed kujutavad kanu ja kanapoegi. Kasvataja on rebane. Kanad istuvad ringi keskel. Pojad moodustavad nende ümber seistes ringi. Kasvataja deklameerib:

Kanakesed kogusid põllult vilja endile,
Pojakesed virgasti viisid vilja veskile
(kanad matkivad vilja korjamist, pojad jahvatamist).

Kasvataja: Teel nad veidi puhkasid,
Viulitel mängisid.
Mängisid kõik vaata nii -
Siua, siua, siua - sii (matkivad viulimängu).
Kellel polnud pilli ühes,
Tantsisid siis ringi tohas.
Tantsisid kõik vaata nii -
Tipa-tapa tipadi (hüüavad kätest kinni hoides).
Viimaks tibus väsinud,
Tahtsid puhata.
Karasid kõik vaata nii -
Iiu-iuu, iuu lii (kukitavad pea toetatud käele).

Rebane (kasvataja) tuleb ja haistab õhku: "Siin on kanade lõhna tunda: kui nad leiavad, siis söön kohe ära".

Kana: "Ära meid kohe ära söö, kuula enne kui ilusti me laulame".

Rebane: "Hea küll, kui teie laul mulle meeldib, siis ma ei söö teid. Noh laulge siis" (kanad mängivad ja laulavad).

Rebane: "Aitab küll, et teie laulud mulle ei meeldi, ma parem püüan teid kinni" (viimaste sõnade juures hakkab rebane kanu ja kanapoegi püüdma. Mäng algab uuesti, kui rebane on mõne tabanud).

Kass ja varblane.

Kasvataja deklameerib: 1) Oue lendab varblane,
Sest, et kadund pakane,
Siis nüüd rõõmsalt keksib ta,
Otsib toitu hooliga,
Tširik, Tširik, Tširik.

(Lapsed matkivad kätega tiibadega lendamist, keksivad varb-
laste mondi ja hüülitsevad tširik).

2) Kraavis vesi vuliseb,
Lumi õuelt väheneb.
Paistab soojalt päikene,
Rõõmustab lind, väikene.
Tširik, tširik.

(Kasvataja teeb liigutused ette: vesi voolab, lumi kahaneb.
Lapsed varjavad silmi päikese eest. Keksivad ja hüülitsevad:
Tširik, tširik).

3) Kiisu hiilib salaja,
Tahab varblast tabada.
Vurdi! lendab linnuke,
Pühi suu va kiisuke.
Tširik, tširik!

(Kass - kasvataja - hiilib lähemale. Vurdi lendavad kõik kor-
raga ja põgenevad kassi eest. Lemal keksivad ja narrivad kas-
si "Tširik, tširik!" Kass ei taba kedagi lindudest).

Liblikad.

Tüppa on moodustatud lillepeenrad: liivakastid, kuhu pistetud
oksad või lilled. Aias võib mängida peenarde ja põõsaste vahel. Lap-
sed on liblikad ja lendavad lillelt lillele. Kasvataja püüab neid.
Kes lille juures seisavad, seda ei või püüda.

Kasvataja laulab või deklameerib:

Haljal aasal lendlevad	Tüdil käes on püünisvõrk,
Siiru-viiru liblikad.	Tahab kinni püüda sind.
Ikka õielt õiele.	Lenda väike liblikas,
Rõõmsalt lillelt lillele.	Püüa ruttu päästa end.

(Kasvatajal on käes suur püünisvõrk, millega püüab katta mõne lap-
se pea. Põnade juures "Lenda!" matkivad kõik lapsed liblikaid ja
kätega tiibade liigutusi tehakse püüavad pääseeda "lillele").
laste soovil võib mängu korrata.

Lilleaed.

3-4-a.

Osa lapsi kujutab lilli, teised liblikaid. Kasvataja on aednik.
Lilled on: sinised, punased, valged ja kollased. Lillel on temale
vastava värviga peal juustes või lillepärj peas. Liblikatel nende
värvi järele tiivad.

Kasvataja: 1) Oma aias kõnnin ma,
Panen lilled kasvama:
Sinine, punane,
Valge ja kollane (toob üksikult lilled).
2) Lillekesed kasvage,
Olenupud avage,
Sinine, punane,
Valge ja kollane.

3) Lähem aeda kõndima,
Lillekesi noppima,
Sinine, punane jne.

4) Lillekesed tahan ma
Kauniks pärjaks punuda,
Sinine, punane jne.

5) Iga õiel seisatus
Imekaunis liblikas,
Sinisel, punasel jne.

6) Lilled tervitaskid neid,
Kummardaskid lahkelt päid,
Sinine, punane jne.

7) Liblikas läks lillega
Aias rõõmsalt tantsima,
Sinine, punane jne.

Tegevus: 1) Salmi juures toob kasvataja Uksikult lilled, ni-
metades nende värvi. Istutab nad oma aeda kasvama. Lilled võivad
kallutada päid ja "õitsuda tuules".

2) Salmi ajal lapsed tõstavad käed peakohale, peo-
pesad vastamisi. Olenupud avavad lille, kelle värvi nimetatakse.
Vallandavad peopesad, moodustavad õiekarika.

3) Salmi ajal aednik korjab lilli, puudutades käega
seda värvi, mida nimetab. Lill järgneb aednikule.

4) Lilled punutakse pärjaks, asetades lapsed seisma
ringi kättest kinni, käesangas või eest ristamisi kättega.

5) Salmi ajal lendavad liblikad vastavalt sellele,
kuidas kasvataja nimetab. Liblikad on samavärvilised kui lilled,
et oleks kergem eraldada. Nüit. sinine liblikas lendab sinisele
lillele, punane punasele jne. Liblikad jäävad lilledel seljataba,
asetades käed nende õlale.

6) Lilled pööravad ümber, nii et iga lill on oma
lillega vastamisi ja tervitavad paariviisi. Tütarlapsed teevad
niksu, poisid kraapu, peaga kaasa kummardades.

7) Kättest kinni joides tantsivad ringis või vabalt.

Kui paarid on rohkem, siis tuleb värvide loetelu korrata, kuni
kõik paarilised on oma osad täitnud.

Mäng arendab värvimeelt, tähelepanu ja annab võimalusi harju-
tada tantsimist.

✕ Pillimehed.

2,5-3,5-aastastele.

Lapsed moodustavad ringi. Üks lastest on keskel vastavalt sal-
mi sõnadele, mängib vastavat mänguriista (trummi, vileti, pasunat)
või matkib kättega. Ringisoolijad laulavad keskelolija lapse nime ja
kordavad viisi sõnadeta hõlilikutega: tuu, tuu, jne. Kasvataja lau-
lab ette:

1) Meie sõber Villuke
Puhub vilepilli.
Tema ümber lapsed kõik
Käivad kättest kinni.
Kordavad: tuu, tuu, tuu.

2) Kalle puhub pasunat,
Puhub ikka nii.
Pilli järel tantsivad
Meie lapsedki.
Tuu, tuu, tuu.

3) Aadi võtab trummi kätte,
Taob tümm, tümm, tümm.
Lapsed löövad trummi kaasa,
Ikka põmm, põmm, põmm.

1) Salmi korrates teevad sõrmedega liigutusi, nagu mängides vilespi
2) Salmi korrates taovad trummi rusikatega vastamisi.
3) Salmi korrates moodustavad kättega pasuna.

✕ Lipukesed.

2-3-a.

Kasvataja deklameerib ja näitab liigutused ette.
Lastel on lipud käes ja pühuvad teha järele.

1) Mõõda tuba kõnnime
Lippe käes hoiaime
Kipp-kapp sammud kajavad
Lipukesed lõhusasti lehvivad
2) Lipukesed seljataba peidame
Jätkumoodi kergesti hüppame
Hopp, hopp, hopp, hopp järk-järgult
Kuhu kadus lapse väike lipuke?

(Kõnnivad ja lehvitavad lippe) (Peidavad lipud seljataha ja hüppavad kahel jalal).

- 3) Jälle lipukesed leiðsime, 4) Tasakesi istume ja puhkame,
Üheskoos rõõmsasti tantsime, Hiljukesi põrandale toksime,
Veel kord kergesti keerleme, Toks, toks, toks, toks toksime,
Lipukesi lõbusasti lehvitame. Lipukesi lõbusasti lehvitame.
(Koorutavad kohapeal ja lehvitavad lippudega). (Kukitavad ja koputavad lipu varrega põrandale).
- 5) Lapsed kõik tõi juurde jooksevad,
Lipukesed tema kätte annavad,
Kõik oma lipukesed annavad,
Tõi kões nüüd lipukesed lehvivad
(lapsed annavad lipud kasvatajale).

Lapsed ja vanaema.

Ksiiplaanil on puud, pöõsad ja lilled. Kõik aga madalad (lastest madalamad). Kasvataja on lastega ühes.

Mängu käik: Vanaema lähleb lastega metsa jalutama ja jätab nad seniks lilli korjama kuni ise kodus kooke küpsetab. Lastel on peas värvilised mütsikesed.

Vanaema: "Lapsed, jänge siia jalutama. Mina lähen koju ja küpsetan teile magusaid kooke. Arge aga sügavale metsa minge. Metsas hulguvad hundid ja karud, need võivad teid ohmatada".

Lapsed: "Ei vanaema, meie ei lähe kaugele. Meie mängime siin-samas. Head aega vanaema. Head aega".

(Vanaema lähleb ära: lapsed viipavad talle käega, vaatlevad lilli, jooksevad liblikate järele ja lõpuks mängivad mõne ringmängu. Mängu lõpul on kuuldav raskeid samme ja karu mõminat.

Lapsed: "Kes seal toleb?"

Kasvataja: "See on vana karu. Ta vist kuulis meie häält. Jookse ruttu pöõsaste vahele, siis karu äkki mõtleb, et olete kirjude lilled (lapsed jooksevad laiali).

Karu: "Kuhu need kirjude mütsidega lapsed siit kadusid? Ma nägin eemalt, et siin mängiti".

Kasvataja: "Siin ei ole ühtegi last. Sa ei näinud õieti karu-onu. Mine aga nüüd metsa tagasi".

Karu: "Kes need seal pöõsaste vahel peidus on?"

Kasvataja: "Seal kasvavad lilled. Nõe seal on kullerkuud ja sinililled, versakabjad ja jaanililled. Nõe kuidas nad õitsuvad tuules" (lapsed kallutavad päid muusika järele).

Karu: "Oi, jah, nüüd ma näen küll, et need on lilled. Küll on ilus, kui nad tuule kões liiguvad. Ma enne ei saanud hästi aru. Silmad on mul alles unised pikast magamisest. Aga kuhu lapsed läksid?"

Kasvataja: "Lapsed läksid kaugele metsa liblikatele järele".

Karu: "Küll ma nad seal kätte saan. Otsin hästi hooliga. Head aega".

Kasvataja: "Head aega! Otsi aga hästi kaugelt metsast".

Karu lähleb ära, lapsed jooksevad kokku.

Lapsed: "Mängime veel midagi, nüüd läks karu ära".

(Mäng jätkub kuni tuleb hunt, rebane jne. Kordub sama kõnelus kasvatajaga. Viimaks tuleb vanaema).

Vanaema: (lapsed on jälle peidus) "Kuhu mu lapsukesed on jäänud. Koogid ja saiad on juba valmis ja lapsi pole kusagil. Oi kui ilusad lilled siin kasvavad! Korjan endale ka lilli".

(lapsed jooksevad vanaema juurde).

Lapsed: "Vanaema need pole lilled, need oleme meie".

Vanaema: "Ah teie, lapsed. Arvasin, et need on ilusad lilled. Tahtsin juba korjama hakata".

Lapsed: "Vanaema nõe, korjasime sinule lilli".

(Uks lastest ulatab lillekimbu).

Vanaema: "Tšnan väga, küll on ilusad lilled. Nüüd aga lähen ruttu koju".

Võib ka nii lõpetada, et vanaemal on korviga kooke kaasa toodud ja jagab neid sealsamas lastele. Lapsed istuvad ringis ümber vanaema ja pärast sõnmist jutustab vanaema väikese jutu, või laulavad lapsed mõne laulu. Koos minnakse koju. Vanaema osa mängib teine kasvataja või mõni suurem laps).

Õ Maitants.

Kasvataja: 1) Rõõmus pidupäev on täna rahvale,
Lõbus päev ka meie lastele.
Jalad kuidagi ei paigal seista saa,
Maipäeva tervitame tantsu, lauluga.
Lapsed: Tip-tap ühe jalaga,
Tip-tap teise jalaga,
Tip-tap, tip-tap jooksema,
Lõbusasti, lõbusasti tantsime.

Kasvataja: 2) Ornalt panen kätte sõbra õlale,
Tasakesi jutustan siis temale.
Jutustan, et varsti lilled õitsevad,
Jutustan, et juba linnud laulavad.
Lapsed: Tip-tap, ühe jalaga,
Tip-tap, teise jalaga,
Tip-tap, tip-tap jooksema,
Lõbusasti, lõbusasti tantsime.

Kasvataja: 3) Oh kui väsinud me jalakesed juba,
Puhkamiseks anname neil luba.
Kui on puhatud, siis jälle nad
Viledesti jooksevad ja tantsivad.
Ref: Tip-tap jne.

Kasvataja: 4) Nüüd vast alles algab pidu,
Lastel tantsida on lõbu,
Kes teist tahab täna rõõmus olla,
Maiega võib tantsima nüüd tulla.
Ref: Tip-tap jne.

Seletus:

- 1) Salmi refräänil ajal astuvad lapsed paariviisi käesthoides enne ühe jalaga 2 sammu, siis teise jalaga 2 sammu edasi. Sõnade ajal "tip-tap jooksema," teevad jooksusamme ja "lõbusasti tantsime" hüppavad kohal.
- 2) Salmi ajal seisavad vastamisi, kätte üksteise õlal ja matkivad salaja kõrvasosistamist, kätt suu ees kaitseks. Refräänil ajal astuvad 2 sammu ühele poole ja 2 sammu tagasi. Seejärel mõlemast käest hoides jooksevad ja hüppavad ringi kohal.
- 3) Salmi ajal kukitavad kätte toetatud põlvedele. Salmi lõpul tõusevad uuesti ja tantsivad vabalt.
- 4) Salmi ajal kutsub kasvataja ka pealtvaatajad tantsijate sekka, keda teiste esinemine on meelitanud kaasa aitama. Refräänil korraldatakse või mängitakse klaveril ja lapsed tantsivad vabalt ka ringi keskel.

Kukk ja kanad.
2-3-a.

Ühe seina kõrde kogunevad lapsed, need on "kanad õrrel". Kanade ees jalutab kukk Pector. Teises nurgas on kassi kodu. Kass

istub ja varitseb kanu.

Kasvataja: Peetril saavad kollased,
Sabasuled läikivad,
Kõnnib uhkelt õueteel,
Tal on täna rõõmus meel.

Kukk: "Kukeleegu!"

Kasvataja: Tulge välja kanakesed,
Oues maas on terakesed,
Terakesed maitsevad,
Ussikesed magusad.

(Kanaad jooksevad kättega
matkides lendamise lii-
gutusi)

Kasvataja: Kanaad tiibu lehvitasi,
Hüüdsid: "Klok, klok, klok!"
Nokkadega nokitsesid,
Tok, tok, tok, tok, tok.

(Kukitavad kuke ümber ja
sõrmedega toksivad põran-
dale)

Uks kana: anna veel meil' terakesi,
Kukekene pai,
Putukaid ja ussikesi,
Kõht veel tuhjaks jäi.

Kass(hiilib lähemale): Tulen, tulen lähemale,
Njäu, njäu, njäu,
kanakeste ligemale,
Njäu, njäu, njäu.

(Püüab kukke) "Püüan kinni Peeter-poja,
Viin ta ära oma koju"
(püüab kuke kinni ja viib oma pessa).

Kass: "Istu nüüd siin kuke-Peeter. Lähem ja püüan kanaid ka kinni,
toon nad sulle seltsiks".

Kass läheb ära. Kukk leiab, et üks on lahti ja jookseb kana-
de juurde tagasi. Mäng algab uuesti. Kass viib kuke uuesti ära. See-
kord aga keerab ukse lukku, kui ära läheb.

Kasvataja: "Kass läks kodust ära. Läheme nüüd kukke päästma
(lähuvad kuke juurde, matkivad võtme keeramist).

Kasvataja: Kanaad valjult kaugutasid.

Kanaad: Ka-kaak, ka-kaak, ka-kaak.

Kasvataja: Sõbra Peetri vabastasid.

Kanaad: Ka-kaak, ka-kaak, ka-kaak!

(kukk tuleb kanade keskele ja koos mängitakse).

Kasvataja: Oleme kõik sõnnud, joonud,

Peetri puurist välja toonud.

Peeter kannab uusi kingi,

Kanaad käivad ümberringi.

Koos meil täna lõbus olla,

Rõõmus tants nüüd läheb valla.

(Peeter näitab oma "uusi kingi", sirutades jala ette. Teised lii-
guvad tema ümber ringis kätest kinni. Lõpuks rõõmus tants läheb val-
la, lapsed matkivad tiibadega lendamist ja liiguvad vabalt.)